

Handläggare: Christina Holst Halbert
Tfn 076-12 940 36

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Svar på remiss om cykelplan för Järva inom projektet Hållbara Järva

Förvaltningens förslag till beslut

1. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

Christina Heglert
Tf stadsdelsdirektör

Bilaga

Remiss från trafikkontoret om cykelplan för Järva inom projektet Hållbara Järva.

Sammanfattning

Trafikkontoret har tagit fram en cykelplan för Järva inom projektet Hållbara Järva. I planen redovisas nuläget i området samt föreslås fysiska åtgärder. Syftet är att förbättra möjligheterna till arbetspendling med cykel. Åtgärderna som föreslås handlar om att cyklisterna ska kunna färdas till sina arbeten i stadsdelarna kring Järvafältet och närliggande kommuner på ett tryggt och säkert sätt, oavsett årstid. Detta syftar i sin tur till en förhoppning att trafiksektorns miljöpåverkan minimeras.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för Strategiska Staben.

Bakgrund

Fastighetskontoret har remitterat en cykelplan för Järva inom projektet Hållbara Järva för synpunkter. Remisstiden sträcker sig till den 26 augusti 2011.

Ärendet

Trafikkontoret har tagit fram en cykelplan för Järva inom projektet Hållbara Järva. Planen ingår som en del av trafikkontorets arbete med projektet Cykelplan 2011. Nedan relateras trafikkontorets beskrivning, åtgärdsförslag samt tankegångar i samband med planeringen.

Cykelplanen för Järva ska foga samma de befintliga inner- och ytterstadsplanerna, fortsätta fokusera på pendlingscyklister samt regionala stråk. Den totala planen ska presenteras för trafikinämnden hösten 2011. Cykelplanen för Järva redovisar nuläget i området samt föreslår fysiska åtgärder. Syftet är att förbättra möjligheterna till pendlingscykling i, till och från området. De föreslagna stråken faller inte enbart under Stockholms stads ansvarsområden utan även grannkommunernas.

Hållbara Järva är en satsning på ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling i stadsdelarna kring Järvafältet. Målet är att Järva blir en förebild för hållbar upprustning av miljonprogramsområden i såväl andra svenska städer som internationellt. En del i Hållbara Järva-arbetet handlar om förbättrad cykelinfrastruktur. Totalt 22,7 mnkr har avsatts till förbättringsåtgärder fram till 2013.

I Järva ligger Kista, som är ett av Sveriges största arbetsplatsområden, där cirka 67 000 personer arbetar. Om människorna som arbetar här kan erbjudas ett attraktivt och sammanhängande cykelnät med kopplingar mellan de olika stadsdelarna runt Järvafältet och andra kommuner skulle detta kunna bidra till ett ökat cyklande. Syftet är att Stockholm, utöver planerna på att bli en promenadstad, även ska bli en cykelstad för att minimera trafiksektorns miljöpåverkan.

Cykelpendling specifikt för stadsdelarna Hjulsta och Tensta

Stora förändringar av stads-, gatu- och infrastrukturen pågår för närvarande runt Järvafältet. Det som påverkar cykeltrafiken för Spånga-Tensta stadsdelsområde är främst ombyggnaden av E18 mellan Hjulsta och Kista trafikplats. Ombyggnaden innebär att vissa planskilda korsningar tas bort, men att nya kommer till.

Cykeltraditionen och andelen cyklande i de invandrartäta stadsdelarna Hjulsta och Tensta bedöms som låg. Cyklar ses mer som lekredskap än som transportmedel. Enligt en enkätundersökning som miljöförvaltningen gjort våren 2011 är det cirka 25 % av de vuxna i området som inte kan cykla. Cirka 40 % saknar tillgång till cykel. En förklaring till detta kan vara att arbetslösheten är hög och många inte har råd att köpa en cykel. En annan förklaring kan vara att många också kommer från

kulturer där kvinnor inte tillåts cykla. Antalet pendlare på cykel i dessa stadsdelar till närliggande arbetsplatser och skolor har uppskattats till cirka 7 %.

Cykelvägnätet i Tensta och Hjulsta är väl utbyggt och i princip helt separerat från från bilvägnätet. Det är dock svårt att få en överblick var cykelvägarna finns. Cykelvägshänvisningar saknas och ofta saknas gatunamn på cykelvägnätet vilket försvårar orienterbarheten. Det framgår inte heller någonstans om cykling är tillåten eller inte på Tensta Torg.

På många platser har betongsuggor, grindar eller bommar satts upp på gång och cykelvägarna i syfte att förhindra bil- och/eller mopedtrafik. Trafikkontoret anser att dessa hinder utgör ett mycket stort problem för cyklister, då framkomligheten försämras, framförallt då hindren syns dåligt i mörker. Även sprickor och hål i asfaltbelägningen förekommer på många platser. Vägen mellan Spånga station och Järvafältet, Spånga kyrkväg, har enkelriktade cykelbanor på ömse sidor om vägen. Dessa är för smala och korsningarna mellan de mindre villagatorna är utan anpassning för gående eller cyklister och separering på sträckorna saknas.

Åtgärder som föreslås från trafikkontoret i Tensta/Hjulsta är anläggning av en ny gång- och cykelbana utmed Tenstavägens södra sida mellan Bergslagsvägen och gång- och cykelbron. Utmed Spånga Kyrkväg mellan Norrskensvägen och Tenstavägen breddas gång- och cykelbanan med flera förbättringsåtgärder. Generellt görs också förbättringar av belägningen på de stora cykelstråken mellan Spånga station och över till Sollentuna samt stråket mot Rinkeby. På lokala stråk i Tensta och Hjulsta har en mängd smärre olägenheter upptäckts som listats för åtgärd. Dessa är av karaktären dålig beläggning, gropar och sprickor i asfalt, gupp med flera. För Tensta Torg föreslås ny cykelfältsmarkering i den norra delen av torget med målat cykelfält eller markeringar i torgytan.

Cykelvägar på Järvafältet

Kors och tvärs över kulturresevatet Järvafältet finns mindre grusvägar, ofta gropig och leriga, flera utan belysning eller vinterväghållning. Grusvägarna passar bra för rekreativ cykling men lämpar sig inte för arbetspendling. Vägvisning med skyltar saknas varför det kan bli svårt att orientera sig som cyklist, då överblicken på fältet är begränsad. För att hindra bilar att ta sig in på fältet finns flera typer av hinder vid entréerna till fältet. Det är stålgrindar, betongsuggor och stora stenar. Dessa utgör en säkerhetsrisk för cyklister som är svåra att upptäcka i mörker och bakom kurvor och krön. Cyklister och gående på Järvafältet upplever sedan länge stora brister i såväl barmarksunderhåll som vinterväghållning. Detta kan bero på att uppdelningen av ansvarsområden för olika entreprenörer inte följer sammanhängande stråk. Ansvar för drift- och underhåll av cykelvägnätet på Järvafältet

ligger på trafikkontoret, som i sin tur fördelat området till två olika entreprenörer med gräns vid Igelbäcken som ska renhålla och vinterväghålla alla parkvägarna på fältet. Vid nyupphandling av entreprenörer ska nya riktlinjer gälla med åtgärder inom kortare tidsintervall och mindre snödjup än tidigare.

Generella åtgärder

Generellt ska olika åtgärder vidtas för att förenkla för cyklisterna. Det handlar om skyltar för cykelvägvisning med avståndshänvisning och gatunamn, förbättrad beläggning, förstärkning av belysningen framförallt vid väghinder, reflexer på väghinder, ensidiga bommar som inte hindrar cyklisters framkomlighet samt växtbeskränning för att få bra sikt. En cykelparkeringsplan med åtgärdsförslag ska också tas fram.

Förvaltningens förslag

Av ovan framgår att trafikkontoret utarbetat en cykelplan med åtgärder med syfte att underlätta arbetspendling för att tryggt och säkert kunna ta sig fram med cykel i Järvaområdet. Enligt enkäten om cykelfrekvensen i stadsdelarna Tensta och Hjulsta är det endast ett fåtal som pendlar med cykel till sina arbeten eller cyklar överhuvudtaget. De flesta går och promenerar inom och mellan stadsdelarna på cykel- och gångvägarna. Dessa promenader sker ofta i större grupper, ofta med många småbarn. Ett stort problem har sedan lång tid tillbaka varit att mopeder och motorcyklar i hög fart också använder dessa parkvägar för att kunna gena kors och tvärs i områdena. Även ungdomar på cykel kan komma i hög fart. Därför är det viktigt för stadsdelsförvaltningen att i första hand skydda gångtrafikanterna genom farddämpande åtgärder. Detta har gjorts i synnerhet utanför förskolor, med betongblock och bommar, de flesta med reflexer. Det är bra att trafikkontoret nu även förstärker dessa med belysning så att de syns bättre i mörker såväl i Tensta och Hjulsta som på Järvafältet. Vad gäller Tenstagången och Tensta Torg har betongblock tillfälligt satts upp i avvaktan på en helhetslösning, då svåra olyckor skett då motorfordon alltför lätt kunnat ta sig upp dit via olika parkvägar som mynnar ut på torget. Det är inte heller lämpligt att cykling ska uppmuntras på Tenstagången och torgytan då folklivet stundtals är mycket rikligt på denna yta, också med många småbarn. Stadsdelsförvaltningen menar att det skulle vara bättre om en cykelbana leddes bakom torgytan mot Gullingeparkens sida. Vid det mindre frekventa Gullingetorget skulle en cykelparkering kunna anläggas för dem som avser handla eller träffas på Tenstagången. Slutligen vill stadsdelsförvaltningen framhålla att det vid en utbyggnad av cykelnätet som helhet är viktigt att gångtrafikanterna skyddas från ovälkomna motorfordon med olika hinder som också kan kombineras med säker cykling.